

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. august 2016
(OR. en)

11646/16

ESE 1

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. august 2016
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2016) 494 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE Kaheteistkümnes aruanne nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 866/2004 rakendamise ja selle kohaldamisest tuleneva olukorra kohta ajavahemikul 1. jaanuarist 31. detsembrini 2015

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2016) 494 final.

Lisatud: COM(2016) 494 final

Brüssel, 4.8.2016
COM(2016) 494 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

Kaheteistkümnes aruanne nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 866/2004 rakendamise ja selle kohaldamisest tuleneva olukorra kohta ajavahemikul 1. jaanuarist 31. detsembrini 2015

{SWD(2016) 281 final}

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

Kaheteistkümmes aruanne nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 866/2004 rakendamise ja selle kohaldamisest tuleneva olukorra kohta ajavahemikul 1. jaanuarist 31. detsembrini 2015

Nõukogu määrus (EÜ) nr 866/2004 ühinemisakti¹ protokoll 10 artiklis 2 sätestatud korra kohta (edaspidi „eraldusjoone määrus”) jõustus 1. mail 2004. Selles määratakse kindlaks tingimused, mille alusel kohaldatakse ELi õiguse sätteid isikute, kaupade ja teenuste liikumise suhtes üle eraldusjoone, mis eraldab seda Küprose Vabariigi ala, mis ei ole valitsuse tegeliku kontrolli all, sellest alast, mis on tema kontrolli all. Kõnealuste õigusnormide mõjususe tagamiseks laiendati nende kohaldamist nimetatud alade ja Ühendkuningriigi idapoolse suveräänse baasipiirkonna vahelise piirini².

Aruanne hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2015.

Aruandeperioodil tegi komisjon eraldusjoone määruse I lisas muudatusi, lisades kaks uut piiripunkti, mis asuvad Deryneias ja Lefka-Aplikis³.

Komisjon on pidanud määruse rakendamisega seoses konstruktiivset dialoogi Küprose Vabariigi asjaomaste ametiasutustega, suveräänse baasipiirkonna juhtkonnaga ja Küprose türki kaubanduskojaga (Turkish Cypriot Chamber of Commerce, TCCoC).

1. ISIKUTE ÜLEMINEK ERALDUSJOONEST

1.1. Eraldusjoone ületamine ametlikes piiripunktides

Määrusega on kehtestatud stabiilne õigusraamistik, mille alusel küproslased, teised ELi kodanikud ja kolmandate riikide kodanikud saavad ametlike piiripunktide kaudu vabalt eraldusjoont ületada. Eraldusjoone ületanud Küprose türklaste arv suurenes ja Küprose kreeklaste arv veidi vähenes 2015. aastal võrreldes eelmiste aastatega.

Küprose Vabariigilt saadud andmete kohaselt liikus aruandeperioodil valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt Küprose põhjaossa 534 879 Küprose kreeklast (aasta varem 589 906) ja 189 027 Küprose kreeklastele kuuluvat sõidukit (aasta varem 200 562) ning Küprose põhjaosast valitsuse kontrolli all olevatele aladele liikus 1 055 130 Küprose türklast (aasta varem 927 141) ja 382 621 Küprose türklastele kuuluvat sõidukit (aasta varem 346 495)⁴.

Eraldusjoone ületanud teiste ELi liikmesriikide kodanike ja kolmandate riikide kodanike arv vähenes oluliselt. Küprose Vabariigi politseilt saadud andmete kohaselt ületas aruandeperioodil eraldusjoone 491 860 teiste ELi liikmesriikide kodanikku ja kolmandate

¹ ELT L 161, 30.4.2004, lk 128. Määrust on viimati muudetud nõukogu 15. juuli 2013. aasta määrusega (EL) nr 685/2013 (ELT L 196, 19.7.2013, lk 1) – nn eraldusjoone määrus.

² Vt eraldusjoone määruse põhjendus 3.

³ Komisjoni 26. augusti 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/1472 (ELT L 225, 28.8.2015, lk 3–4).

⁴ Küprose Vabariigi ametiasutused ei registreeri Küprose kreeklaste tagasipöördumist valitsuse kontrolli all olevatele aladele ega Küprose türklaste tagasipöördumist Küprose põhjaossa.

riikide kodanikku (aasta varem 732 856). 71 % (351 299) neist eraldusjoone ületustest toimus Ledra tänava piiripunktis ja seda piiripunkti kasutas endiselt valdav osa mitteküproslasi (peamiselt turistid).

Eespool esitatud Küprose Vabariigi politsei näitajad ei hõlma siiski andmeid Küprose põhjaosast Pergamose ja Strovilia piiripunkti kaudu eraldusjoone ületanud isikute ja sõidukite kohta⁵. Idapoolne suveräänne baasipiirkond teatab, et 115 335 (aasta varem 108 893) Küprose kreeklast ületas eraldusjoone Küprose põhjaossa minekuks ja 389 412 (aasta varem 273 607) Küprose türklast ületas eraldusjoone vastassuunas, samas kui 258 810 teiste ELi liikmesriikide kodanikku ja kolmandate riikide kodanikku ületas eraldusjoone mõlemas suunas idapoolses suveräänses baaspiirkonnas asuvate piiripunktide kaudu.

Otseselt piiripunktides töötavate Küprose Vabariigi politsei töötajate arv kahanes 2015. aastal 69ni (2014. aastal 72).

Küprose turgi kogukonna kogutud arvandmed näitavad valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt Küprose põhjaossa liikuvate Küprose kreeklaste piiriületuste arvu suurenemist (907 329) ja Küprose kreeklastele kuuluvate sõidukite piiriületuste arvu suurenemist (313 498). Samuti nähtub neist vastupidises suunas liikuvate Küprose türklaste (1 589 339) piiriületuste arvu suurenemine ja Küprose türklaste sõidukite (642 043) piiriületuste arvu suurenemine. Lisaks ületas eraldusjoone valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt Küprose põhjaossa minekuks 1 164 131 välisriigi kodanikku.

2015. aastal ei teatatud ühestki piiriületusega seotud vahejuhtumist. Siiski ei luba Küprose Vabariigi ametiasutused ELi kodanikke sõidutavatel Küprose türklastele kuuluvatel bussidel ikka veel ületada eraldusjoont valitsuse kontrolli all olevatele aladele minekuks.

Võttes arvesse julgeolekuolukorda maailmas, tugevdasid Küprose Vabariigi ametiasutused aruandeperioodil kontrolle piiripunktides.

Kuigi see ei kuulu eraldusjoone määruse kohaldamisalasse, otsustas Küprose turgi kogukond 2015. aasta mais ühepoolse usaldust suurendava meetmena kaotada teatavad nõuded seoses eraldusjoone kaudu piiri ületamisega Küprose põhjaossa minekuks.

Nagu märgitakse ÜRO peasekretäri 2016. aasta jaanuari aruandes,⁶ jätkati UNFICYPi toetusel usutalitustel osalemise lihtsustamist. Usujuhtidele ja jumalateenistustel osalejatele kehtisid jätkuvalt mõlemas suunas lihtsamad piiriületusvõimalused.

1.2. Eraldusjoone ebaseaduslik ületamine ja varjupaik

Küprose Vabariigi politsei 2015. aastat käsitlevatest andmetest nähtub, et eraldusjoone ebaseaduslik ületamine Küprose põhjaosast valitsuse kontrolli all olevatele aladele suurenes. Selliste eraldusjoone ületuste arv oli 2015. aastal 1 290, 2014. aastal 970, 2013. aastal 1 043

⁵ Eraldusjoone määrus ei näe ette aruandekohustust seoses sellise liikumisega.

⁶ UNFICYPi käsitlev peasekretäri 6. jaanuari 2016. aasta aruanne [S/2016/11].

ja 2012. aastal 1 265⁷. Suurenemise võimaliku põhjusena nimetab Küprose Vabariigi politsei Süüriast tulevaid varjupaigataotlejaid.

Riigid, kust oli pärit suurim arv pärast eraldusjoone ületamist kinni peetud ebaseaduslikke rändajaid, olid Süüria (757), Pakistan (111), Somaalia (63), India (50) ja Gruusia (38).

Neist 1 290 ebaseaduslikust rändajast 1 049 (81 %) taotlesid Küprose Vabariigis rahvusvahelist kaitset ning enamik neist olid süürlased (745).

Ebaseaduslikud rändajad peetakse tavaliselt kinni eraldusjoonel tehtava kontrolli käigus ja lennujaamades, kui nad üritavad Küproselts lahkuda, või politseijaoskondades, kui nad taotlevad rahvusvahelist kaitset.

Küprose Vabariigi politsei hinnang selle kohta, et nad ületasid eraldusjoone valitsuse kontrolli all olevatele aladele saabumiseks ebaseaduslikult, rajaneb samadel kriteeriumidel nagu eelnevatelgi aastatel ehk peamiselt nende dokumentides sisalduval teabel, rändajate ütlustel ja muudel tõenditel.

Selle analüüsi põhjal saabusid peaaegu kõik ebaseaduslikud rändajad, kes pärast eraldusjoone ületust valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt tabati, Küprose põhjaossa Türgi territooriumilt.

Küprose türki kogukond teatas komisjonile, et Küprose põhjaosas pingutatakse selle nimel, et tõkestada ebaseaduslikku rännet. Saadud andmete kohaselt ei lubatud 2015. aastal Küprose põhjaossa siseneda 3 181 isikul⁸ ja Küprose põhjaosas tabatud 642 isikut⁹ saadeti tagasi Türgi territooriumile, mis oli enne saarele saabumist nende viimane viibimiskoht.

Kahe kogukonna esindajad kohtuvad korrapäraselt ÜRO egiidi all tegutsevas kuritegevust ja kuritegevusega seotud küsimusi käsitlevas tehnilises komitees. Nimetatud komitee laiendusena jätkavad need kaks kogukonda varem loodud kriminaalasjade teabevahetusfoorumiks oleva nn „ühise sideruumi” kasutamist.

Küprose Vabariigi politsei sõnul on koostöö muude asjaomaste valitsusasutuste ja idapoolse suveräänse baasipiirkonna haldusasutusega väga hea.

Idapoolne suveräänne baasipiirkond

Üldiselt on Küprose põhjaosast idapoolse suveräänse baasipiirkonna kaudu saabuvate ebaseaduslike rändajate arv veidi vähenenud. 2015. aastal peeti pärast eraldusjoone ületamist

⁷ Eraldusjoone ebaseaduslikust ületamisest põhjaliku ülevaate saamiseks oleks kasulik saada teavet selle kohta, kui palju on inimesi, kes on üritanud eraldusjoont ületada, kuid keda valitsuse kontrolli all olevatele aladele ei lubatud. Sellist teavet aga ei ole, kuna Küprose Vabariik ei koosta selliste inimeste kohta ametlikku statistikat.

⁸ Süüria kodanikud: 1 802, Türgi kodanikud: 325, Iraagi kodanikud: 184, Iraani kodanikud: 136, Türkmenistani kodanikud: 76.

⁹ Türgi kodanikud: 233, Süüria kodanikud: 82, Türkmenistani kodanikud: 36, Moldova Vabariigi kodanikud: 41, Nigeeria kodanikud: 15.

kinni 7 ebaseaduslikku rändajat¹⁰. Eraldusjoont ei lubatud ületada 1 353 isikul, kellest enamik olid Türgi kodanikud. Muud välismaalased olid Venemaa, Ameerika Ühendriikide, Süüria ja Iraani kodanikud, kes saabusid Küprose põhjaosa kaudu¹¹. Need isikud suunati Küprose Vabariiki sisenemise nõuete kohaselt Agios Dhometiose piiripunkti.

Suveräänse baasipiirkonna ametnike sõnul on nende koostöö Küprose Vabariigiga jätkuvalt suurepärase.

Ebaseadusliku rändega võitlemiseks teeb suveräänse baasipiirkonna politsei piiripunktidest kaugemal juhuslikke riskihinnangule ja luureandmete tuginevaid patrullkäike. Neid täiendavad suveräänse baasipiirkonna tolli- ja sõjaväeasutuste patrullkäigud.

Pergamose külas ja selle lähistel on mitu n-ö mitteametlikku piiripunkti, mida kasutavad kohalikud elanikud ja talunikud ning mida on eriti raske kontrollida. Nagu eelmistes aruannetes märgitud, põhjustavad need mitteametlikud piiripunktid jätkuvalt probleeme ja tuleks leida sobiv lahendus, mis oleks kooskõlas 2003. aasta ühinemisakti protokolli nr 3 artikli 5 lõikega 2¹². Suveräänse baasipiirkonna ametnikud on märkinud, et töötajaid on vajaduse korral võimalik kiiresti saata piirkondadesse, kus toimuvad ebaseaduslikud piiriületused.

2. KAUPADE ÜLEMINEK ERALDUSJOONEST

2.1. Kaupade väärtus

Vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1480/2004¹³ artiklile 8 on Küprose türgi kaubanduskoda ja Küprose Vabariigi ametiasutused edastanud kord kuus andmed selliste kaupade liigi, koguse ja maksumuse kohta, mille kohta on väljastatud saatedokumendid. Mõlemad edastavad andmeid kaupade kohta, mis on toodud valitsuse kontrolli all olevatele aladele suveräänse baasipiirkonna juhtkonna kontrolli all olevate Pergamose ja Strovilia piiripunktide kaudu.

Vastavalt Küprose türgi kaubanduskoja andmetele oli nende kaupade koguväärtus, millele väljastati saatedokumendid, 3 933 918 eurot (aasta varem 3 911 189 eurot). Need arvud näitavad, et saatedokumentidega kaupade koguväärtus 2014. aastaga võrreldes veidi suurenes (0,58 %).

Küprose Vabariigi esitatud andmete kohaselt suurenes üle eraldusjoone viidud saatedokumentidega kaupade kaubanduslik koguväärtus 2,8 % ehk kuni 3 619 736 euronit (aasta varem 3 520 045 eurot). Suurenemine on olnud eriti märgatav plasttoodete,

¹⁰ Need idapoolses suveräänses baasipiirkonnas kinnipeetud 7 ebaseaduslikku rändajat anti üle Küprose Vabariigi ametiasutustele ning andmed nende kohta lisati eraldusjoont ebaseaduslikult ületanud isikute üldarvule. Nende jagunemine kodakondsuse alusel on esitatud dokumendis SWD(2016) 281 (VII tabel).

¹¹ Türgi kodanikud: 484, Venemaa kodanikud: 65, USA kodanikud: 60, Süüria kodanikud: 38, Iraani kodanikud: 31.

¹² ELT L 236, 23.9.2003, lk 940.

¹³ Komisjoni 10. augusti 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1480/2004 (ELT L 272, 20.8.2004, lk 3).

ehitusmaterjalide/kivitoodete ja töötlemata vanametalli osas. Sidusrühmad märgivad, et selle suurenemise peamine põhjus on majandusolukorra stabiliseerumine.

Kuigi kaupade liikumine valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt Küprose põhjaossa ei kuulu eraldusjoone määrase kohaldamisalasse, on sellise kaubanduse maht Küprose kaubandustööstuskoja andmetel suurenenud ligikaudu 5,4 % (2014. aasta 1 246 930 eurolt 2015. aastaks 1 314 271 eurole). Seega moodustab kaupade liikumine valitsuse kontrolli all olevatelt aladelt Küprose põhjaossa 36,3% vastassuunas toimunud kaubavahetusest (2014. aastal 35,4%).

Küprose turgi kogukond kohaldab jätkuvalt kaubanduskorraldust, milles põhimõtteliselt kopeeritakse eraldusjoone määrukses sätestatud piiranguid. Kõnealust korraldust ei järgita siiski järjekindlalt, mis omakorda takistab jätkusuutlike kaubandussuhete loomist. Küprose türklaste sidusrühmad on avalikult teatanud, et selle peamine põhjus on kohalike ettevõtjate kaitsmine.

2.2. Kaubaliigid

Plasttooted olid 2015. aastal kõige enam kaubeldud tooteliik, millele järgnesid värske kala ja ehitusmaterjalid/kivitooted¹⁴.

Lisandusid uued tooted, nagu tekstiil. Kogu eraldusjooneülese kaubandus oli saaresisene ning puudus registreeritud eksport teistesse ELi liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse.

2.3. Rikkumised

Aruandeperioodil ei teatatud ühestki rikkumise juhtumist.

Siiski tegi Küprose Vabariik komisjonile päringu eraldusjooneülese kaubanduses liikuva puu- ja köögivilja päritolu ja koguste kohta. Komisjon arutas seda teemat Küprose turgi kaubanduskojaga, kes kinnitas, et kaubeldavad kogused on tõesti toodetud Küprose põhjaosas.

2.4. Kaupade liikumisel esinevad takistused ja raskused

Eraldusjooneülese kaubanduse takistused on endiselt olemas ning see on komisjoni ja Küprose turgi ettevõtjate arvates ka piiratud kaubandusmahu põhjus.

Nagu märgitakse eelmistes aruannetes,¹⁵ ei ole ikka veel lahendatud valitsuse kontrolli all olevatele aladele minekuks piiri ületavate Küprose türklaste tarbesõidukite küsimus ja praegu ei saa Küprose türklaste üle 7,5 tonni kaaluvad tarbesõidukid ületada eraldusjoont, kui neil ei ole Küprose Vabariigi väljastatud, täielikult ELi õigustikuga kooskõlas olevaid dokumente. Küprose Vabariigi ametiasutused on komisjonile teatanud, et nad on võtnud meetmed, mis lihtsustavad Küprose türklaste jaoks tehnoülevaatuse kontrollikaartide ja kutselise autojuhi lubade saamist. Komisjon on veendunud, et selle küsimuse lahendamine aitaks

¹⁴ SWD(2016) 281, IV tabel.

¹⁵ Vt näiteks üheksas, kümnes ja üheteistkümnes aastaaruanne nõukogu määruse (EÜ) nr 866/2004 rakendamise ja selle kohaldamisest tuleneva olukorra kohta.

kaubandusmahtu oluliselt suurendada, sest seeläbi lihtsustataks kaupade vedamist. Lisaks aitaks see tugevdada kontakte Küprose ettevõtjate vahel ning aitaks seega oluliselt kaasa kahe kogukonna vastastikuse usalduse suurendamisele. Küprose Vabariik teatas komisjonile, et lahenduse kallal töötatakse.

Nagu varasematel aastatel teatati, ei luba Küprose Vabariigi ametiasutused töödeldud toiduaineid üle eraldusjoone, tuues põhjuseks tervishoiuteenistuse mure seoses Küprose põhjaosas kasutatavate tootmisprotsessidega. Komisjon on endiselt arvamusel, nagu on väljendatud ka eelmises aruandes, et eraldusjoone määrase kohaselt ei ole alust kontrollida Küprose põhjaosa tootmisruume, et hinnata, kas tootmine toimub kooskõlas liidu nõuetega¹⁶. Kuigi Küprose Vabariigi ametiasutused võivad kooskõlas eraldusjoone määrasega võtta toodetest lisaanalüüside jaoks proove, ei tohiks nad takistada kõikide töödeldud toiduainete ülevedu. Mis puutub tarbesõidukitesse, siis teatas Küprose Vabariik komisjonile, et selle küsimuse lahenduse kallal töötatakse.

Nagu varasematelgi aastatel, teatavad Küprose turgi ettevõtjad endiselt raskustest valitsuse kontrolli all olevatel aladel asuvate kaupluste varustamisel oma kaupadega ning oma kaupade ja teenuste reklaamimisel valitsuse kontrolli all olevatel aladel, mis takistab kaubandust. Kauplejad teatavad jätkuvalt Küprose kreeklaste laialt levinud vastumeelsusest osta Küprose türklaste tooteid. Samuti märgiti ära, et mõlema kogukonna ettevõtjad seisavad teise kogukonnaga ärisuhete sõlmimisel silmitsi arvukate haldusprobleemidega. Mõlema poole ettevõtjatel peab olema vabadus luua oma äri vajadustel põhinevaid kaubandussuhteid.

2015. aastal sai komisjon Küprose turgi tootjatelt kaebuseid Küprose Vabariigi asjaomaste ametiasutuste väidetava keeldumise kohta lubada kaubelda toiduga kokkupuutuvate materjalide, eelkõige plastmaterjaliga. Komisjon arutas küsimust Küprose Vabariigi ametiasutustega ja sai teada, et nad kohaldavad nende toodete suhtes samu nõudeid nagu töödeldud toiduainete suhtes.

2.5. Salakaubavedu

Salakaubavedu on endiselt laialt levinud, kajastades eraldusjoone geograafilist eripära. Takistamaks teatavate hooajaliste kaupade, näiteks metsloomade ja -lindude ning pauguefektiga ilutulestikuvahendite vedu valitsuse kontrolli all olevatele aladele (ka idapoolse suveräänse baasipiirkonna kaudu), korraldatakse eraldusjoone lähedal asuvatel aladel kontrolloperatsioone.

2015. aastal konfiskeeris Küprose Vabariik kaupu 2 689 korral (aasta varem 2 627 korral). 2015. aastal täheldati Küprose Vabariigi poolt konfiskeeritud rullimistubaka ja sigarettide koguste suurenemist: 244 457 sigaretti ja 399 283 g rullimistubakat (aasta varem 140 029 sigaretti ja 370 794 g rullimistubakat). Teatati, et enamikul juhtudel veetakse salakaupa väikestes kogustes. Salakaubaveo põhjus on hinnaerinevused ja Küprose Vabariigis tubakatoodete suhtes kehtestatud kõrgemad maksud. Muude konfiskeeritud kaupade hulgas

¹⁶ Kümnes aastaaruanne nõukogu määruse (EÜ) nr 866/2004 rakendamise ja selle kohaldamisest tuleneva olukorra kohta.

olid peamiselt intellektuaalomandiõigusi rikkuvad kaubad, põllumajandustooted, samuti loomsed ja piimatooted. Ringkonnakohtus algatati ühe salakaubaveojuhtumi suhtes kriminaalasi. Enamiku teatatud juhtumite puhul määrati halduskaristus.

2015. aastal avastati idapoolses suveräänses baasipiirkonnas salakaupa senisest harvemini. 2015. aastal konfiskeeriti kaupu 351 korral (aasta varem 452) ja nagu varemgi, oli konfiskeeritud kaupade hulgas kõige rohkem sigarette ja rullimistubakat.

Puhvertsoonis asuva Pyla küla Küprose türklastest elanikkonna tavapärase varustamisega (eraldusjoone määruse artikli 4 lõige 10) seoses kontrollivad ja registreerivad idapoolse suveräänses baasipiirkonna ametiisikud ehitusmaterjalide, kala, sigarettide jms koguseid.

2.6. Kaubanduse soodustamine

Komisjon otsib jätkuvalt võimalusi eraldusjooneülese kaubanduse elavdamiseks¹⁷.

2015. aasta juulis esitas komisjon nõukogule ettepaneku eraldusjoone määruse muutmiseks, et kehtestada viis, kuidas kohaldada määruse (EL) nr 1151/2012 kohaselt registreeritud nimetusega hõlmatud kaupade kontrollimehhanismi Küprose Vabariigi nendel aladel, mis ei ole Küprose Vabariigi valitsuse tegeliku kontrolli all¹⁸. Ettepanek põhines ühisseisukohal Halloumi/Hellim'i juustu käsitleva ajutise lahenduse suhtes, mida rakendatakse kuni Küprose taasühinemiseni ja milleni jõuti president Junckeri juhtimisel tema Küprose visiidi ajal 16. juulil 2015¹⁹. Aruandeperioodi lõpus on ettepanek menetlemisel nõukogus.

Samuti väljendas Küprose turgi kaubanduskoda üldist huvi kõigi elusloomade ja loomsete saadustega, sealhulgas piimatoodetega, kauplemise keelu tühistamise vastu, kui need vastavad ELi eeskirjadele ja nõuetele. Praegu kontrollib komisjon taotlust lubada kauplemist kalakasvandusest pärit kalaga. Küprose Vabariik on korduvalt väljendanud valmisolekut uurida võimalust laiendada nende kaupade nimekirja, mis võivad liikuda üle eraldusjoone valitsuse kontrolli all olevatele aladele.

Komisjon julgustab ettevõtjaid kasutama ärivõimalusi ja avaldab kaubanduskodadele tunnustust suurte jõupingutuste eest.

ELi rahastatud projekti raames viivad Küprose turgi kaubanduskoda ja Küprose kaubandus- ja tööstuskoda ellu projekti „Leading by Example“ („Olles eeskujuks“). Programm pakub Küprose kreeka ja Küprose turgi noortele praktikavõimalust mõnes ettevõttes kummalgi pool eraldusjoont. Projekti eesmärk on aidata kaasa dialoogile, usaldusele ja leppimisele kodanikuühiskondade, sealhulgas ärikogukondade vahel kogu Küproses.

Selle projekti raames korraldasid kogu 2015. aasta juulis ka kahe kogukonna kõrgetasemelise ürituse, kus osalesid mõlema kogukonna juhid, kes jagasid oma visiooni Küprose majandusest

¹⁷ 2011. aastal kaotas komisjon kohustuse, et üle eraldusjoone kaubeldavad kartulid peavad olema kasvatatud otse sertifitseeritud seemnekartulist.

¹⁸ COM/2015/0380 (final) – 2015/0165 (NLE).

¹⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm.

pärast lahenduseni jõudmist. Nende sõnul toob terviklik lahendus majanduslikku kasu saare mõlemale kogukonnale, aidates kaasa piirkonna stabiilsusele.

2.7. Liidu kaubad, mis viidi tagasi Küprose Vabariigi valitsuse tegeliku kontrolli all olevatele aladele pärast seda, kui need olid liikunud läbi alade, mis ei ole valitsuse tegeliku kontrolli all

Küprose Vabariigi ametiasutused on teatanud, et 6 280 eset on viidud tagasi valitsuse kontrolli all olevatele aladele pärast seda, kui need olid liikunud läbi alade, mis ei ole valitsuse kontrolli all. On juba märgitud, et suurem osa sellisest liikumisest toimub sujuvalt ja leiab aset Kato Pyrgose-Karavostasi ja Astromeritise-Zhodia piiripunktide kaudu.

3. JÄRELDUSED

Nagu on märgitud eelmistes aruannetes, on Küprose Vabariigi ja suveräänse baasipiirkonna ametiasutuste kontroll eraldusjoone ametlikes piiripunktides ja tehtud pingutused olnud hoolimata eelarvepiirangutest rahuldavad. Eraldusjoont ebaseaduslikult ületavate isikute arv suurenes ja olukorda tuleb hoolikalt jälgida. Samuti kutsub komisjon jätkuvalt suveräänse baasipiirkonna juhtkonda üles leidma sobiva lahenduse n-ö mitteametlike piiriületuspunktide küsimusele.

Komisjon on endiselt seisukohal, et piiripunktides kehtivate nõuete stabiilsus, prognoositavus ja õiguskindlus ning ELi kodanike vaba liikumine on väga olulised.

Aruandeperioodil tegi komisjon eraldusjoone määruse I lisas muudatusi, lisades kaks uut piiripunkti, mis asuvad Deryneias ja Lefka-Aplikis. Komisjon toetab uute piiripunktide avamist rahaliselt.

Küprose Vabariigi andmetel suurenes eraldusjooneülese kaubanduse väärtus 2015. aastal 2,8 % ehk 3 520 045 eurolt 3 619 736 euroni, samal ajal suurenes pisut ka Küprose turgi kaubanduskoja väljastatud saatedokumentidega kaupade väärtus (0,58 % ehk 3 911 189 eurolt 3 933 918 euroni). Enim kaubeldud kaubaks olid plasttooted, sellele järgnesid värske kala ja ehitusmaterjalid/kivitooted. Hoolimata väikesest suurenemisest 2015. aastal on kaubanduse üldmaht jätkuvalt madalal tasemel ja see on osaliselt tingitud määruse enda spetsiifilisest kohaldamisalast. Üldmaht on oluliselt väiksem kui 2008. aasta kaubanduse kõrghooldi näitaja 6 151 989 eurot.

Küprose kaubandus- ja tööstuskoda ning Küprose turgi kaubanduskoda jätkasid tihedat koostööd, et leida Küprose küsimusele lahendus, mis tooks nende arvates majanduslikku kasu mõlemale kogukonnale.

Aruandeperioodil püsisid teatavad kauplemistakistused. Küprose Vabariigi ametiasutused ei luba endiselt Küprose türklaste üle 7,5 tonni kaaluvaid tarbesõidukeid ja töödeldud toiduaineid üle eraldusjoone. Küprose Vabariik teatas komisjonile, et nende küsimuste lahenduse kallal töötatakse.

Kuigi eraldusjoone määrus on endiselt kasutuskõlblik alus, mis võimaldab isikute ja kaupade liikumist Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all olevatele aladele ja sealt välja, väljendab komisjon üldiselt muret kaubanduse mahu madala taseme üle. Komisjon leiab, et eespool nimetatud kauplemist takistavate probleemide lahendamine aitab oluliselt suurendada eraldusjooneülese kaubanduse mahtu. Komisjon loodab, et positiivne õhkkond, mis valitseb kõneluste praeguses voorus, mis on suunatud Küprose küsimusele lahenduse leidmisele, ja mõlema koja töö kahe ärikogukonna kontaktide tugevdamiseks viivad tihedamate majandussidemeteni.

Seda arvestades loodab komisjon Küprose Vabariigi ja suveräänse baasipiirkonna tulemuslikule koostööle, et tagada nõukogu määruse (EÜ) nr 866/2004 tõhus rakendamine. Komisjon jätkab määruse rakendamise jälgimist.